

KIRIM-KONGO KANAMALI ATEŞİ HASTALIĞI HAKKINDA BİLGİ NOTU

Kırım-Kongo Kanamalı Ateşi (KKKA) başlıca kene tutunması veya keneye temas sonucu bulaşabilen ve ölümlü sonuçlanabilen bir hastalıktır. Havalarda ısınmaya başlaması ile birlikte hastalığın bulaştırıcısı olan keneler aktif hale gelmekte, bu sebeple hastalık bahar ve yaz aylarında görülmektedir. Hastalığın önlenmesinde en önemli husus kişisel korunma tedbirlerinin alınmasıdır.

Bu kapsamda, hastalıktan korunmak için aşağıda belirtilen önlemlere muhakkak suretle uyulması hayati önem taşımaktadır:

- Hastalığa sebep olan mikrobu bulaştırıcısı olan keneler uçmazlar, zıplamazlar, yerden yürüyerek vücuda tırmanırlar.
- Tarla, bağ, bahçe ve piknik alanları gibi kene yönünden riskli alanlara gidilirken, kenelerin vücuda girmesini engellemek amacıyla mümkün olduğu kadar vücudu örten giysiler giyilmeli, pantolon paçaları çorapların içerisine sokulmalı ve ayrıca kenelerin elbise üzerinde rahat görülebilmesi için açık renkli kıyafetler tercih edilmelidir.
- Kene yönünden riskli alanlardan döndüğünde kişi kendisinin ve çocuklarının vücudunda (kulak arkası, koltuk altları, kasıklar ve diz arkası dâhil) kene olup olmadığı kontrol edilmelidir.
- Vücuda kene tutunmuş ise hiç vakit kaybetmeden çıplak el ile dokunmadan uygun bir malzeme (cımbız, eldiven, bez ve naylon poşet gibi) ile çıkarılmalıdır. Kene ne kadar erken çıkarılırsa hastalığın bulaşma riskinin de o kadar azalacağı unutulmamalıdır.
- Kişi keneyi kendisi çıkaramadığı durumlarda en yakın sağlık kuruluşuna başvurmalıdır.
- Vücuda tutunan veya hayvanların üzerinde bulunan keneler kesinlikle çıplak el ile öldürülmemelidir ve patlatılmamalıdır. Kenelerin üzerine sigara basılması, kolonya ve gaz yağı gibi maddelerin dökülmesi hastalığın bulaşmasına yol açabileceğinden kesinlikle yapılmamalıdır.
- Hastalık, hayvanlarda belirti göstermeden seyrettiğinden hayvanlar sağlıklı görünse bile hastalığı bulaştırabilirler. Bu sebeple hastalığın sık olarak görüldüğü bölgelerde bulunan hayvanların kan ve idrar gibi vücut sıvılarına çıplak el ile temas edilmemelidir.
- Hastalığa yakalanan kişilerin kan, vücut sıvıları ve çıkartıları ile hastalık bulaşabileceğinden, hasta ile temas eden kişiler gerekli korunma önlemlerini (eldiven, önlük, maske v.b.) almalıdır.

- Kene tutunan veya kene ile temas eden kişiler kendilerini en az 10 gün süreyle; hasta insan ve hayvanların kan, vücut sıvıları ile doğrudan temas eden kişiler ise kendilerini 2 hafta süreyle takip etmelidir. Halsizlik, iştahsızlık, ateş, kas ağrısı, baş ağrısı, bulantı, kusma veya ishal gibi belirtilerin görülmesi halinde derhal en yakın sağlık kuruluşuna müracaat etmelidirler.
- Hastalığın kontrolü kapsamında çiftlik hayvanlarında kene mücadelesi konusunda ilgili olarak Tarım teşkilatının önerileri ve yardımları dikkate alınmalıdır.
- Kenelerin birçok çeşidi vardır. Ancak hangi kenenin hastalık yapıp yapmadığı anlaşılamayacağından tüm kenelere karşı aynı önlemler alınmalıdır.

Keneyi Hafife Almayın, Tedbiri Elden Bırakmayın.